

VE FRESH

RA·DU

ZEMGALES NVO
CENTRS

Latvijas Republikas Saeimai

Kolektīvā iesnieguma "ATVERAM PAŠVALDĪBAS!" pielikums

Iniciatīvas pārstāvji:

Organizācija ManaBalss

Inovāciju apkaime Vefresh

Apvienība "Pilsēta cilvēkiem"

Zināšanu pārneses kustība RA.DU

Zemgales NVO centrs

Ko mēs vēlaties mainīt ar šo iniciatīvu?

Patlaban norit likuma "Par pašvaldībām" grozījumu izstrāde, kas sadaļā "Sabiedrības informēšana un iesaiste pašvaldības darbā" paredz arī kolektīvā iesnieguma statusa atrunāšanu pašvaldībās. Šī ir teicama iniciatīva, tomēr likuma grozījumu izstrādes procesā ir redzams risks, ka pilnvērtīga un leģitīma līdzdalība kolektīvajos iesniegumos pašvaldībām varētu tikt liegta ievērojamai Latvijas iedzīvotāju daļai. Tas būtu nedemokrātiski un neatbilstīgi ilgtspējīgas, iekļaujošas un labklājīgas sabiedrības mērķiem. Tāpēc jau laikus vēršam uz to sabiedrības uzmanību un aicinām likumā noteikti iekļaut sekojošos aspektus.

Kā mēs piedāvājam īstenot piedāvātās pārmaiņas?

Grozījumu apspriešanas process virzās uz to, ka leģitīmi paraksti par kolektīvo iesniegumu būs tikai pašvaldībā deklarētajiem pilsoņiem. Šādi tiktu ierobežotas daudzu pašvaldībās dzīvojošo leģitīmās tiesības uz līdzdalību.

Risinājums: Ir jāparedz tiesības parakstīt kolektīvos iesniegumus pašvaldībām

- 1) reģistrētajiem iedzīvotājiem;
- 2) strādājošajiem;
- 2) studējošajiem;
- 3) mītošajiem ar īres līgumiem;
- 4) pašvaldības teritorijā esošo īpašumu turētājiem;
- 5) pašvaldības teritorijā mītošajiem ES valstu pilsoņiem.

Tāpat grozījumu apspriešanas process virzās uz to, lai parakstu sliekšnis tiktu noteikts ļoti zems – 0,05% no deklarētajiem iedzīvotājiem. Mēs uzskatām, ka ļoti zems līdzdalības sliekšnis degradē kolektīvā iesnieguma ideju – ka tas ir pašvaldībai prioritārā kārtībā izskatāms, jo eventuāli atspoguļo vairākuma viedokli.

Tāpēc arguments, ka, piemēram, 0,5% sliekšnis, kāds tas ir kolektīvajiem iesniegumiem Saeimā, ierobežos cilvēku iespēju virzīt savus priekšlikumus, nav valīds. Jo, pirmkārt, kolektīvie iesniegumi nav vienīgais instruments, ar kuru cilvēki var vērsties ar iesniegumiem pie politiskās un izpildvaras. Otrkārt, tieši KOLEKTĪVO

iesniegumu statuss prasa tiešām ievērojamas iedzīvotāju daļas atbalstu, kuram likums nosaka adekvātu – prioritāru – izskatīšanas kārtību attiecībā pret citiem iesniegumiem.

Risinājums: ir jāparedz 0,5% savācamo parakstu sliekšnis novada pašvaldību teritorijās un valstspilsētu pašvaldību teritorijās.

Un grozījumu apspriešanas process virzās arī uz to, ka leģitīmi paraksti par kolektīvo iesniegumu būs tikai pašvaldībā deklarētajiem pilsoņiem.

Pašvaldību dzīves jautājumos nav saprotama nepilsoņu izslēgšana no lēmumu pieņemšanas procesiem. Kā pašvaldības iedzīvotājiem arī nepilsoņiem ir leģitīmas tiesības pievienoties interešu grupām – kolektīvo iesniegumu parakstītājiem – un virzīt savas intereses. Mūsuprāt, šāds konstruktīvas un efektīvas līdzdalības mehānisms arī veicinās nepilsoņu sabiedrisko integrāciju, jo pierādīs arī viņu kā sabiedrības locekļu līdzdalības jēdzīgumu un publiskās pārvaldības atvērtību viņiem kā eventuelajiem pilsoņiem.

Risinājums: iesakām apsvērt tiesības rosināt un parakstīt kolektīvos iesniegumus pašvaldībām arī Latvijas nepilsoņiem.

Ko iegūs sabiedrība no šīm pārmaiņām?

Sabiedrība no tā iegūs pilnvērtīgu līdzdalību lēmumu pieņemšanā pašvaldībās.